

Crna Gora
OPŠTINA BIJELO POLJE
Sekretarijat za uređenje prostora,
Br: 06/1 – 45/1
Bijelo Polje, 03.08.2016.godine

Sekretarijat za uređenje prostora Opštine Bijelo Polje, rješavajući po zahtjevu Direkcije za izgradnju i investicije Opštine Bijelo Polje, na osnovu čl. 62 i 62a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list RCG", br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14), Prostorno – urbanističkog plana opštine Bijelo Polje ("Sl. list CG - opštinski propisi", br. 07/14), Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana Industrijske zone i područje terminala ("Sl. list RCG-Opštinski propisi", br.2/08), i z d a j e:

URBANISTIČKO-TEHNIČKE USLOVE

za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju objekta - kolektora i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pratećim sadržajima

1. Prostorno – urbanističkim planom opštine Bijelo Polje ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.07/14) planirana je izgradnja kolektora za fekalnu i kišnu kanalizaciju na prostoru Generalne urbanističke razrade, a lokacija postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda planirana je Prostorno – urbanističkim planom opštine Bijelo Polje ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.07/14) a detaljnije razrađena Izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana Industrijske zone i područja terminala (" Sl.list CG-opštinski propisi", br.02/08).

2. Lokacija postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda planirana je na dijelovima katastarskih parcela br. 1089/18, 1089/17, 1089/16, 1089/15, 1089/14, 1089/13, 1089/29, 1089/11, 1089/26, 1089/25, 1089/23, 1088/1, 1088/2, 1088/3, 1088/4 i 1087/2 KO Potkrajci.

3. Trasa glavnog kolektora vodi od Rakonja (gdje prikuplja vode Rakonja i naselja iznad njega), vodi lijevom obalom Lima koji prelazi ka Nikoljeu (prikupljajući otpadne vode Nikoljea), odakle u zoni mosta (prema Varijanti A) vodi ka Centru grada - prelazi u Centralnu zonu, kroz koju vodi dalje ka Industrijskoj zoni i postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda u Nedakusima (potez Vodoplavi). Drugi krak kolektora (prema Varijanti A) vodi od Gornjih Loznica ka Loznicama, Resniku i Rasovu prateći rijeku Lim i prikupljajući otpadne vode ovih naselja, sve do rijeke Lim koju prelazi i uključuje se na postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Pored navedenog rješenja prema Varijanti A, GUP-om se ostavlja mogućnost da se na dionici od Nikoljea otpadne vode odvode desnim kolektorom ka Loznicama i dalje ka postrojenju (Varijanta B), a na dijelu dionice kroz Centar moguće je

djelimično vođenje kolektora od mosta Nikoljac – Centar do ušća Lješnice obalom Lima uz istovremenu regulaciju korita ove rijeke (Varijanta C).

Odabir varijanti i tehnički elementi na pojedinim dionicama će se obaviti kroz izradu tehničke dokumentacije za kolektor. Na pojedinim mjestima postojaće crpne stanice kojima će se obezbijediti nesmetano funkcionisanje kanalizacije;

4. Za odvođenje atmosferskih voda na području Generalne urbanističke razrade definisane PUP – om opštine Bijelo Polje predviđa se izgradnja atmosferske kanalizacije - separatni sistem kanalizacije. Atmosfersku kanalizaciju trasirati osovinom kolovoza ili izuzetno zbog postojećih instalacija ili poprečnih padova kolovoza, jednom stranom kolovoza na odstojanju 1,0m, od ivičnjaka. Za odvođenje atmosferskih voda sa površina ulica i trgova, postavljaju se slivnici sa taložnicima. Minimalno rastojanje slivnika je 5-10,0 m, za male padove saobraćajnica, odnosno oko 30m, za saobraćajnice sa velikim nagibom.

Minimalni prečnik atmosferske ulične kanalizacije je Ø 250 mm, a dubine i padovi prema propisima iz ove oblasti.

Ukoliko su površine asfalta zauljene (u okviru benzinskih stanica, industrijskih lokacija i sl.), obavezno je predvidjeti izgradnju separatora ulja i masti prije ispuštanja atmosferskih voda ili voda od pranja platoa u atmosfersku kanalizaciju. Dimenzije separatora zavise od zauljene površine lokacije i utvrđuju se u skladu sa propisima iz ove oblasti.

Ispuštanje atmosferske kanalizacije u recipijent vrši se obavezno ugradnjom ustave (žabljeg poklopca) na ispustu.

5. Fekalnu kanalizaciju trasirati osovinom kolovoza ili izuzetno zbog postojećih instalacija ili poprečnih padova kolovoza, jednom stranom kolovoza na odstojanju 1,6m od ivičnjaka, u kom slučaju je trasirana osovinom. Polaganje kanalizacije u trotoaru može se dozvoliti samo izuzetno, uz dokumentovano obrazloženje i sa posebnim merama zaštite. Ukoliko nije moguća trasa u okviru regulacije saobraćajnice, kanalizaciju voditi granicom katastarskih parcela uz saglasnost oba korisnika međnih parcela.

Horizontalno rastojanje između kanalizacionih cijevi i zgrada, drvoreda i drugih objekata, ne smije biti manje od 2,5m.

Minimalna dubina ukopavanja cijevi kanalizacije je 1,6m od vrha cijevi do kote terena, a padovi prema tehničkim propisima u zavisnosti od prečnika cijevi.

Postavljanje podzemnih instalacija kanalizacije ispod zelenih površina vrši se na rastojanju od minimalno 2,0m, od postojećeg zasada, a uz obavezu vraćanja površine u prvobitno stanje.

Na kanalizacionoj mreži do svakog račvanja, promene pravca u horizontalnom i vertikalnom smislu, promjene prečnika cijevi, kao i na pravim deonicama na odstojanju približno 50m, postavljaju se revizioni silazi. Kroz revizione šahte i druge objekte kanalizacije nije dozvoljen prolaz vodovodnih cijevi. Položaj sanitarnih uređaja (slivnici, nužnici i dr.) ne može biti ispod kote nivele ulica, radi zaštite objekata od uspora fekalne kanalizacije iz ulične mreže. Izuzetno, može se odobriti priključenje navedenih objekata na gradsku mrežu fekalne kanalizacije uz propisane uslove zaštite. Navedene uređaje ugrađuje korisnik i oni su sastavni dio kućnih instalacija, a eventualne šteta na objektu snosi vlasnik, odnosno korisnik.

6. Crne stanice postavljaju se u neposrednoj blizini saobraćajnica, na urbanističkoj parceli predviđenoj samo za te svrhe. Gabariti crpnih stanica određuju se u zavisnosti od protoka sadržaja, kapaciteta, tipa i broja pumpi. Veličina urbanističke parcele za stanice određuje se u zavisnosti od zona zaštite i obezbeđuje se ograđivanjem. Zona neposredne zaštite oko rezervoara, crpnih stanica, instalacija za popravak kvaliteta vode, komora za prekid pritiska i duboko bušenih bunara, obuhvata najmanje 10m od objekta. Zona neposredne zaštite se obezbjeđuje ograđivanjem i može se koristiti samo kao sjenokos.

7. Trasa planiranog gradskog kolektora vodi uglavnom po blago nagnutom (do 5°) zemljištu rječne terase, uglavnom izgrađenom od šljunkova i pjeskova (industrijska zona, Kruševo, pojas u Rakonju, Nikoljeu, Lozniciama i Rasovu) ili obalama Lima, odnosno ivicom rječne terase, što zahtjeva primjenu principa aseizmičke gradnje, s obzirom da je ovo zona prema „Elaboratu o seismogeološkim istraživanjima urbanističkog područja Bijelog Polja i Tomaševa“ (Zavod za geološka istraživanja SR Crne Gore, Titograd 1987) označena kao teren nestabilan u seizmičkim uslovima. Sa aspekta podzemnih i površinskih voda, ovo su tereni koji nisu ugroženi visokim vodama Lima, podzemne vode su u direktnoj hidrauličkoj vezi sa rijekom i nivo im zavisi od vodostaja Lima, a uglavnom se nalaze na manje od 4, pa i na manje od 1,5 metara dubine. Dubina do podzemne vode je mala i na lokaciji planiranog postrojenja na potezu Vodoplavi u Industrijskoj zoni, ali je ova zona označena kao uslovno povoljan teren sa manjim ograničenjima za urbanizaciju, koja se ugavnom odnose na podzemne vode, dok je sam teren stabilan i dobro nosiv (preko 20 N/cm²). U pogledu seizmičnosti ovo je zona A3 u kojoj važe sledeći seizmički parametri: sedmi stepen seizmičnosti, $a_{max} = 0,120g$, $k_s=0,030$. Napominje se da, ukoliko se trasa gradskog kolektora vodi samom obalom Lima, prolazi kroz zone različite povoljnosti za urbanizaciju, vezane uglavnom za povišen nivo podzemnih voda, uslovnu stabilnost, odnosno potencijalnu nestabilnost u seizmičkim uslovima, naročito u zaravnjenim terasama pored Lima. Zone u centru grada, Nikoljeu i Rakonju su povoljnije za izgradnju kolektora, izuzev pojaseva uz potoke koji se spuštaju iz viših zona ka Limu.

8. Generalno, osnovni koncept kanalizacije se sastoji u sljedećem:

- a) kod kanalizacije za otpadne vode treba prikupiti sve otpadne vode i transportovati ih do lokacije budućeg postrojenja za prečišćavanje, koje se nalazi nizvodno od grada na lijevoj obali Lima;
- b) kod kanalizacije za atmosferske vode treba preko odgovarajuće mreže te vode prikupi i odvesti do rijeke Lim, koji je recipijent za atmosferske vode. GUP-om je predviđeno više ispusta u Lim i ispusti su predviđeni i prilagođeni za kanalizaciju za pojedine lokalitete i delove grada, u zavisnosti od topografije.

9. U fazi izrade tehničke dokumentacije za kanalizacionu mrežu moguća su odstupanja od PUP-om datih rješenja za primarnu i sekundarnu mrežu kanalizacije za otpadne i atmosferske vode, a izvođenje istih i priključci na kolektor će se vršiti prema tehničkoj dokumentaciji – idejnom i glavnom projektu.

10. Planom je predviđeno da se buduće Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda locira na lijevoj obali rijeke Lim. Kote terena na lokaciji su 555-556,5 mnv.

Kod projektovanja treba imati u vidu sljedeće:

1. Treba provjeriti da li velike vode Lima ugrožavaju niže dijelove lokacije.
2. Treba posebno proučiti gdje će biti deponovan mulj iz postrojenja. Ne bi bilo primjerenog da to bude u blizini postrojenja.
3. Potrebno je obezbijediti neophodnu zaštitnu zonu oko postrojenja, gdje ne treba da bude stambenih objekata niti prehrambene industrije.

11. Objektu PPOV obezbijediti kolski pristup na postojeći lokalni put Potkrajevi – Strojtanica.

12. Naročito se ističe neophodnost adekvatnog ozelenjavanja površina duž rječnih tokova u zaštitnom pojasu budućeg kolektora gradske kanalizacije koji ne smije biti ugrožen od strane korenova biljnih vrsta, te u ovom smislu poštovati propise u pogledu obezbeđenja zaštitnih pojaseva za objekte hidrotehničke infrastrukture.

13. Predvidjeti zaštitni zeleni pojas sa gusto sađenim visokim stablima oko kompleksa postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

14. Dužina i trasa kolektora dati su u grafičkom dijelu PUP-a opštine Bijelo Polje, područje Generalne urbanističke razrade – tehnička infrastruktura (hidrotehnička infrastruktura).

15. Instalacione mreže u okviru objekata PPOV i van njih projektovati u skladu sa tehničkim propisima, a priključke instalacija na infrastrukturne sisteme (elektromrežu, vodovod, kanalizaciju, TK instalacije i dr.) prema uslovima dobijenim od nadležnih preduzeća.

16. Tehničku dokumentaciju izraditi na osnovu važećih standarda i normativa za ovu vrstu objekata, pridržavajući se Zakona o uređenju prostora izgradnji objekata ("Sl. list RCG", br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14), a sadržaj tehničke dokumentacije uskladiti sa Pravilnikom o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije ("Sl. list CG", br. 23/14, 32/15 i 75/15).
Sastavni dio tehničke dokumentacije je i projekat uređenja terena lokacije PPOV.

17. Projektovani kolektor predvidjeti za kvalitet otpadnih voda shodno Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl.list CG", br.45/08).

18. Prije izrade tehničke dokumentacije neophodno je shodno članu 7. Zakona o geološkim istraživanjima ("Sl. list RCG", br.26/07 i 28/11) izraditi projekat geoloških istraživanja tla za lokaciju kolektora i PPOV i eleborat o rezultatima izvršenih geoloških istraživanja.

19. Tehničkom dokumentacijom shodno članu 7. Zakona o zaštiti na radu ("Sl. List RCG", br.79/04) predvidjeti propisane mjere zaštite na radu.

20. Za potrebe proračuna koristiti podatke Hidrometeorološkog zavoda o klimatskim i hidrološkim karakteristikama za Bijelo Polje i samu lokaciju PPOV i kolektora.

Bjelopoljski kraj je u brdsko-planinskom dijelu Crne Gore, predstavlja kotlinu okruženu planinama što dovodi do značajnih klimatskih fenomena, kao što su temperaturna inverzija, magle, česte snježne padavine itd. Pružanje rijeke Lim daje mogućnost prodora vjetrovima. Takođe postoji i veliki broj dana u kojima je tišina, dakle dana bez vjetra.

Prosječna količina padavina u Bijelom Polju je 940mm. Padavine su ravnomjerno raspoređene u toku godine. Najviše padavina ima u novembru, a najmanje u maju. Prosječno godišnje ima 109 kišnih, 21 sniježni, 23 vedra i 135 oblačnih dana.

21. Ocjenu o potrebi procjene uticaja zahvata na životnu sredinu pribaviti od nadležnog opštinskog organa za zaštitu životne sredine, u skladu sa odredbama Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu ("Sl.list RCG", br.20/07 i 47/13).

22. Izgradnja kolektora može se odvijati i fazno, što treba definisati tehničkom dokumentacijom.

Satavni dio ovih uslova čine grafički prilozi - izvodi iz planova.

NAPOMENA: Uz zahtjev za građevinsku dozvolu neophodno je dostaviti dokaz o regulisanim imovinsko pravnim odnosima.

SAVJETNIK NA IZRADI I DONOŠENJU
PLANSKIH DOKUMENATA

Budimka Bošković

